

שבת
שלום!

ביתנו החדש

ארגון לשלום בית וחנוך ילדים, בראשות הרב"ג אבנר קוואס שליט"א

ביחד

הדרכה לחתונה

לא להיכנס לחופה ללא הדרכה פרטנית של החתן והכלה. מטרת ההדרכה היא להביא את בני הזוג לחיבור מושלם ככל האפשר, ולתאום מקסימאלי שיועיל להם למשך שנות נישואיהם. לכן, כחודש וחצי לפני החתונה ייגש החתן למדריך חתנים, והכלה תיגש למדריכת כלות, ושם הם יודרכו בכל הנושאים לפרטי פרטים.

המצב של 'בין אירוסין לחתונה' מוגדר כפרנה. מצד אחד אנחנו כבר לא זרים זה לזה, אבל מצד שני אנחנו עדיין לא נשואים. מצב עדין זה יכול להיות קרקע פוריה לוויכוחים וקטטות מיותרים, העלולים לפגום בטעם הטוב. כדי שנוכל ליהנות מתקופה מיוחדת זו, עלינו לשמור על מספר כללים:

כלל ראשון - פרשת הכסף

עלינו להתרחק מההסכמים הממוניים שנקבעו בין ההורים של שני הצדדים, ולא להתעמק בהם. בפגישות שבהן ההורים דנים על מה כל אחד יביא ויתרום, אסור לבני הזוג להיות נוכחים. זה עלול להכניס מתח ביניהם, ולהשרות אוירה לא נעימה אם יתברר שצד אחד נתן יותר והצד השני נתן פחות וכו'. גם אם ההורים מבקשים שתהיו נוכחים, טוב וכדאי שתתחמקו מזה. תנו להם לנהל את העניינים, הם מספיק בוגרים כדי לקבל החלטות.

כלל שני - רחוק מתוך

כדי לשמור על הריגושים והרגשת ה'וואו' עד לחתונה, מומלץ ורצוי דווקא בתקופה זו למעט בפגישות, דבר שיעורר את הציפייה וישמור על גורם ההפתעה. עלינו לשמור על כללי השיחה שלמדנו בפרקים של הפגישות ולהשתדל לדבר רק על דברים נעימים, ובוודאי שלא להטיח בקורת אחד כלפי השני. טוב שלא לשוחח על נושאים טעונים מהעבר שעלולים לגרום לדחייה מהצד השני.

תקופה זו לחוצה מאד בגלל כל ההכנות לחתונה, וישנן הרבה נקודות חיכוך בקבלת ההחלטות, כגון: אולם, תזמורת, ביגוד וכד', וצריך להתאזר בסבלנות רבה ואורך רוח.

כלל שלישי - צד שלישי

בכל ויכוח קשה או אי הבנה כדאי לפנות לגורם שלישי שילווח אתכם בעצה טובה וירגיע את הרוחות, כי זה רק טבעי שמחמת המתח הגובר ייווצרו חיכוכים מיותרים. ישנו מנהג שלא להתראות עם בן הזוג שבוע ימים קודם החופה, וזאת כדי להשאיר התרגשות מיוחדת ולעורר געגועים עד לרגע החופה. המטרה העיקרית היא, שהפעם הבאה שהם יתראו, תהיה מתחת לחופה.

הרבה פעמים קורה שלפני החתונה מרגישים 'כאבי בטן' וחששות... הדבר טבעי לחלוטין ואין להיבהל מזה, מפני שבאמת מתרחש כאן דבר היסטורי וחשוב מאד הטומן בחובו אחריות רבה, והנסתר בו רב על הנגלה.

הדבר החשוב ביותר הוא, להיכנס לחופה מתוך שמחה גדולה! כמו שכתב שלמה המלך בשיר השירים: "צאִינָה וְרֵאִינָה בָּנוֹת צִיּוֹן בְּמִלֶּךָ שְׂלֵמָה בְּעֶטְרָה לֹא אִמּוֹ בָּיוֹם הַתְּתָנּוּ וּבְיוֹם שְׂמִיחָת לְבָוִי".

פרשת השבוע

שורש העצלות

"שִׁפְטִים וְשִׁטְרִים תִּתֵּן לָךְ... - המדרש מפנה אותנו לספר משלי: "לָךְ אֶל נִמְלָה עֶצֶל רֶאֶה דְרָכֶיהָ וְחָכָם. אֲשֶׁר אֵין לָהּ קֶצֶין שִׁטְר וּמִשְׁלִי", ומציע לנו ללמוד מן הנמלה שאין לה קצין שטר ומושל.

לנמלה יש תכונות בסיסיות של יושרה חריצות ועקביות. כאשר היא לוקחת את הגרגיר, היא תגרוור אותו בנחישות עד הקן, ולעולם היא לא תגזול גרגר של חברתה. היא מבצעת פעולות אלו בזריזות מפליאה ומתאמצת ביותר. אדם שיהיה בו התכונות הללו יושרה חריצות ועקביות ונחישות כבר לא צריך שופט ושטר כי מעשיו טובים וישרים. למדנו מן הנמלה שיש אפשרות של התנהלות חברתית שבה לא צריך שופטים ולא דיינים ולא שוטרים.

זאת ועוד, אם נתעמק בפסוק נשים לב ששלמה המלך שלח את העצל אל הנמלה ואמר: "רֶאֶה דְרָכֶיהָ וְחָכָם". אנו יודעים שההיפך מהעצלות היא זריזות. היה לו לומר - 'ראה דרכיה והזדרז'. או להיפך, לך אל הנמלה טיפש ראה דרכיה וחכם. אם כן מהו הקשר בין העצלות לחכמה?

אמרו חז"ל איזהו חכם? הרואה את הנולד. חז"ל מלמדים אותנו על 'תפישת עתיד' סוף מעשה במחשבה תחילה. הנמלה, שכל מאכלה בכל חייה הוא חצי גרגיר חטיה ואורך חייה הוא חצי שנה, אוספת כמויות של גרגירי חטיה להרבה שנים שמא ה' יגזור לה חיים ארוכים, ומכינה את עצמה לקראת העתיד.

והעצל הוא זה שאינו רואה את הנולד, ואינו מכין את עצמו לעתיד לבוא, ויושב כאבן דומם ולכן הוא טיפש וחסר חכמה. זו אחת הסיבות ששלמה המלך ציווה לעצל - ראה דרכיה וחכם.

הרב דסלר כתב שיש עצלות ויש מתינות. המתון הוא בעל ישוב הדעת ואינו ממחר להחליט ולעשות. והעצל - מתעצל מלהתיישב ובבהילות ממחר ועושה. מהירות זו היא פרי עצלות המחשבה. מכאן למדנו ששורש העצלות היא הפזיזות דווקא, שהפזיז מתעצל מלחשוב. לכן שלמה המלך שלח את העצל שאינו חושב כראוי ומזדרז לעשות טעויות, אל הנמלה שהיא חכמה וחושבת על העתיד ורואה את הנולד.

הרב דסלר כתב עוד בענין תיקון המידות בשם הרמב"ם, שכשאר יש לאדם מידה אותה הוא צריך לתקן, צריך לברוח אל הקצה השני ואחר כך לחזור אל הממוצע. ביאור הדברים הוא שאין הכוונה שישבור את המידה הרעה לגמרי ויחזור לאמצע כלומר לחצי המידה הרעה, אלא שחוזר למידה טובה שנראית כמותה.

למשל, יש עצלות ויש מתינות, שאינם כח אחד ורק בחיצוניות הן דומות. יש שעושה פעולה באיטיות בגלל שהוא עצל ויש שאדם עושה דבר באיטיות בגלל שהוא חושב ומתון. מבחוץ זה נראה דומה אבל הן שתי מידות שונות לחלוטין. על כן כששוארים את העצלות צריך לשוברה לגמרי ולהיות זריז. ואחר כך מתחילים במתינות עד האמצע. ואין זאת עצלות במקצת אלא מידה חדשה.

דוגמא נוספת, מידת הכעס. מי שנכשל בכעס ישבור זאת ויגיע לקצה האדישות. כשחוזר לאמצע אין זה אומר שהכעס גובר עליו במקצת אלא חוזר למידה אחרת והיינו שהוא גובר על כעסו ומכווין אותו למקום שצריך.

אגב, אם כבר דיברנו על הנמלה, מדוע היא נקראת בשם הזה? המפרשים הסבירו שהיא שוברת את קצה גרגיר החטיה שלא יתקלקל, ובכך מלה אותה. אם כן היה ראוי לקרוא לה מלה, שהיא מלה את הגרגירים. ומהיכן הגיעה האות 'נ'? נראה לי לפרש שזה רומז על הבינה שנמצאת בחיטה. שיש אומרים שעץ הדעת חיטה היה ותינוק עד שלא טועם טעם דגן אינו מוכיח. והיות וני שערס יש לבינה לכן בראשית שמה כתוב 'נ' מלה, היא מלה את החיטה שיש בה 'נ' שערי בינה.

שבת שלום - אבנר קוואס

יהודי בא לרב ושואל אותו "כבוד הרב אשתי הכינה לשבת חלה בצורת מפתח שזה סגולה לפרנסה והחלה נשרפה, זה אומר שהלכה לנו הפרנסה?" ענה לו הרב "מה פתאום? זה אומר שתרוויחו הרבה. אבל בשחור..."

רופא אומר לפצינט: "הצ'ק שנתת לי חזר". הפצינט: "גם הכאבים שלי שטפלת בהם חזרו..."

בדיחה

מדיה

אם הספרות הכתובה משפיעה כל כך על נפש הילד, קל וחומר המדיה הוויזואלית העשירה. כשאני אומר מדיה, אני מתכוון לכל מה שאפשר לראות בטלוויזיה במחשב הביתי ובמכשירים הסלולריים למיניהם. אנו חיים בדור מאד משוכלל עם אמצעי מדיה רבים, ואלה מתפתחים מיום ליום, וכמעט שאי אפשר לחסום את בני הבית מלצפות בתכנים הוויזואליים.

די לנו עם החשיפה של הילדים למראות ברחוב או למסכים שנמצאים בחנויות או בקניונים, שאין לנו שליטה עליהם. פשוט וברור שלא נוסיף לילדים בבית עוד חשיפה לתכנים שליליים.

אם נתבונן במילה סרט נמצא את המילה שריטה (שין וסמך) אותיות מתחלפות). אין מצב שילד או מבוגר יצפו בסרט שלילי ולא יישרטו ממנו. לילד אין מנגנוני הגנה שכליים שיש למבוגר ואין לו מסננים שיכולים לזרוק אינפורמציה שלילית החוצה, אלא הוא מקבל את כל התכנים ללא שום התנגדות.

סרטים מבוקרים לילדים- ישנן חברות הפקה שמייצרות סרטים לילדים ומשתדלות שהתכנים יהיו חיוביים, בלא אלימות ופשע או פריצות. כאן המצב יותר טוב, מפנין שעברה עליהם ועדת ביקורת.

האם בכל זאת ישנה בעיה להראות לילדים סרטים מבוקרים, שלכאורה עברו ועדת ביקורת חיצונית? הורים יקרים, גם אחרי הביקורת של הועדה עדיין ישנם מסרים שליליים שהילד נדבק בהם ומחקה אותם.

למשל, אם השחקן הוציא לשון או עשה תנועה לא יפה או אמר מילה שטותית, מכל הסרט הילד קולט רק את זה, ומתחיל לעשות את התנועות ולומר את המילים שאין אנו חפצים בהן.

חוץ מזה, הילד מתרגל לצפייה במדיה מילדות. ההרגל הזה יכול למכר אותו לצפייה, והוא עלול להגיע לסרטים לא מבוקרים כשהוא יגדל, ואחר כך לפריצת כל הגדרים.

סרטים מצוירים- אמא שאלה פעם מה הבעיה שהילד יראה סרטים מצוירים של וולט דיסני? בסרטים אלו יש בהם מספר בעיות. ראשית, ישנם הרבה ביטויים של אלימות והתנהגות פראית בין הדמויות. כמו כן, ישנם הרבה מרדפים ומקרי מוות של חיות או דמויות, שאין צריך לחשוף את הילדים למעשיהם.

שנית, הרבה חוצפה משודרת באופן גלוי וסמוי. כגון, כשהקטן צועק על הגדול, כמו גור החתולים הקטן שצועק על אביו החתול הגדול. וכן שהילד הקטן מרביץ להוריו ומשפיל אותם והם בורחים מפניו.

שלישית, מלעיסים את הילד בפנטזיות ובדמיונות התלושים מן המציאות ולפעמים גורמים לילד חרדות ופחדים ומשאירים אותו לא שקט.

סיפור לשבת

הודאה לבורא עולם

המשפיע הגה"צ הרב אברהם אלימלך בידרמן סיפר: מעשה שהיה בימי האדמו"ר הרב ישראל אלטר מגור בביתו של יהודי ישוב חמישה ילדים מעל גיל עשרים, שעדיין לא מצאו את זיווגם. הגדולה שבהם כבר היתה כבת עשרים ושמונה. האבא היה שבור ורצוף מכך.

בנוסף לכך, החברותא שלו אירס את אחד מילדיו. בלית ברירה הוא היה מוכרח ללוות כספים מהבנק. מכיוון שלא היו לו ערבויות, ביקש את עזרת מיודענו. הוא הסכים בסוף לשמש ערב. לצורך זאת הוא היה צריך למושך את ביתו. החברותא שילם בהתחלה את חובו מדי חודש בחודשו. הוא היה לוהה מגמ"ח אחד ומשלם, לוהה מאנשים ומשלם עבור חודש נוסף.

אלא שעם הזמן כבר לא מצא ממנו יוכל עוד ללוות ונאלץ להפסיק את תשלומי חובו. הבנק פנה למיודענו הערב. מכיוון שגם הוא לא היה יכול לשלם במקום החברותא, והבנק רצה לגבות את חובו, לפיכך העמיד את דירתו למכירה למרבה במחיר...

מעתה ליבו נשבר לרסיסים. לא מספיק שבביתו יש חמישה מעוכבי שידוך, עתה נחתה עליו גם 'המכה', שבעוד פרק זמן לא ארוך יישארו הוא ומשפחתו ללא קורת גג. לאן ילך ומה יעשה?

חלפו מספר ימים ומיודענו השתתף בשמחת נישואין בבית ידידו בעיה"ק ירושלים. קרוב משפחה פגש בו בחתונה. הוא ראה שפניו עצובות. הוא שאל אותו: "מדוע אתה עצוב?". בהתחלה מיודענו סירב לספר. "וכי מה הוא יכול להועיל לי?", חשב לעצמו. אבל קרוב המשפחה לא הירפה. "אנא ספר לי מה עובר עליך. דאגה בלב איש-ישיחנה! ודרשו רבותינו ישיחה לאחרים". לאחר הפצרות חוזרות ונשנות סיפר לו מיודענו מה שעובר. כיצד ליבו מתמוסס בכל עת שנכנס לביתו ורואה את ילדיו מעוכבי שידוך, וכן מה שקורה לו בגלל שהוא רב לחברותא.

קרובו אמר לו: הנה כאן בירושלים יושב האדמו"ר הרב ישראל אלטר מגור, ה'בית ישראל'. גש אליו והזכר את עצמך לפניו ובוודאי תיושע". מיודענו סירב לשמוע לדברי המקורב מכיוון שאינו נמנה על עדת החסידים כלל וכלל. קרובו המשיך ולא ויתר, עד שטען מולו: "הרי אתה נמצא לטענתך במצב ביש. מה תפסיד אם תיכנס אלי?"

מול טענה כזו הוא כבר לא יכול היה לסרב. המצב בכי רע, ויש סיכוי, אפילו שיהיה הקלוש ביותר, שהוא יכול להיוושע.

הוא נכנס אל האדמו"ר מגור זיע"א. הוא פרק שם את מעמסת ליבו על שלל צרותיו. הצדיק שמע את דבריו במשך דקות אחדות. לאחר מכן שאל אותו:

"האם כבר הודית לה' יתברך על כל החסד אשר גמל איתך עד עתה?!" הוא לא אפשר למיודענו לומר דבר, אלא הפטיר ואמר: "משך זמן ההודאה יהיה שישים אחוזים, ולאחר מכן זמן הבקשה יהיה ארבעים אחוזים".

היהודי הבין, שהרבי סיים את דבריו. לכן הוא עזב את החדר, וחזר לקרובו לספר לו על התשובה התמוהה של הצדיק. קרובו אמר לו: "נו, הרי יש לך הרבה דברים להודות עליהם לבוראך. ראה כמה טובות גמל איתנו בורא העולם. אם כן הו דה לו, ובעז"ה יתברך לעד ולעולמי עולמים תיושע!"

האיש שמע לקול הרבי והתחיל לעשות חשבון נפש ולהודות ולהלל לשמו הגדול. הוא ב"ה בריא. כמה אנשים הוא מכיר שהם חולים ואינם מתפקדים? הוא זכה להתחתן וגם זכה לילדים.

כמה אנשים הוא מכיר שלא זכו למצוא את זיווגם? אלו שכן זכו להינשא כמה מתוכם עדיין לא זכו לילדים? כמה פעמים הוא מתבקש להתפלל עבור אלו שלא זכו לילדים?

ב"ה ילדיו הם בריאים. כמה אנשים הוא מכיר שילדיהם חולים? הוא זכה להימנות עם לומדי התורה הקדושה ואת זמנו הוא מקדיש ללימוד התורה. כמה אנשים הוא מכיר שמבזזים את ימיהם להבל ולריק?

כך ישב והודה לבורא עולם על כל החסד שהשפיע עליו עד היום הזה. כל יום הודה לה' יתברך. לאחר מכן ביקש שמי שהשפיע וריחם ועזר עד כה, ימשיך לעזור ולפתור את הבעיות שהוא נתון בהם.

תוך חודשיים הבת המבוגרת התחתנה. תוך מחצית השנה כולם נושעו: שלושה מילדיו התחתנו בפרק הזמן הזה ושני ילדים התאסרו.

תוך כדי כך אימו של החברותא נפטרה. צאצאיה גילו שהשאירה להם סכום כסף גדול. החברותא שילם את חובותיו על ידי הירושה שקיבל והבנק השאיר את הדירה בידיו של מיודענו.

הוא חישוב ומצא שבאמירת ההלל אומרים הודו לה' שישע פעמים (בפסוק האחרון כופלים את הודו לה') ואנא ה' אומרים ארבע פעמים! מכאן ראה שיש להודות שישים אחוזים ולבקש ארבעים אחוזים.

(פניני עין חמד)

קו המשפחה העולמי

ייעוץ והכוונה עם יועצים ללא עלות

בנושאי שלום בית וחינוך ילדים

בימים א-ה בין השעות 09:00-23:00

הפנייה ליועצים/ות מוסמכים בכל רחבי הארץ

חיג מוח"ל +972-796990699

9421*